I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

PRIPOROČILA

SVET

PRIPOROČILO SVETA

z dne 12. julija 2011

v zvezi z nacionalnim programom reform Portugalske za leto 2011

(2011/C 216/01)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 121(2) in 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je 26. marca 2010 potrdil predlog Komisije za začetek nove strategije za delovna mesta in rast, imenovane Evropa 2020, ki temelji na okrepljenem usklajevanju ekonomskih politik ter se bo osredotočala na ključna področja, na katerih je potrebno ukrepanje za spodbuditev potenciala Evrope za trajnostno rast in konkurenčnost.

(2) Svet je 13. julija 2010 sprejel priporočilo o širših smernicah ekonomskih politik držav članic in Unije (2010–2014), 21. oktobra 2010 pa sklep o smernicah za politike zaposlovanja držav članic [1], ki skupaj tvorita „integrirane smernice“. Države članice so bile pozvane, da integrirane smernice upoštevajo v svojih nacionalnih ekonomskih politikah in politikah zaposlovanja.

(3) Komisija je 12. januarja 2011 sprejela prvi letni pregled rasti, ki zaznamuje začetek novega cikla gospodarskega upravljanja v EU ter prvega evropskega semestra predhodnega in integriranega usklajevanja politik, ki temelji na strategiji Evropa 2020.

(4) Evropski svet je 25. marca 2011 potrdil prednostne naloge za fiskalno konsolidacijo in strukturno reformo (v skladu s sklepi Sveta z dne 15. februarja in 7. marca 2011 ter na podlagi letnega pregleda rasti, ki ga je pripravila Komisija). Poudaril je potrebo po prednostni obravnavi ponovne vzpostavitve trdnega proračunskega stanja in fiskalne vzdržnosti, zmanjšanja brezposelnost z reformami na trgu dela ter novih prizadevanj za povečanje rasti. Od držav članic je zahteval, da te prednostne naloge pretvorijo v konkretne ukrepe in jih vključijo v programe za stabilnost oziroma konvergenčne programe in nacionalne programe reform.

(5) Poleg tega je Evropski svet 25. marca 2011 pozval države članice, ki sodelujejo v paktu „euro plus“, da pravočasno predložijo svoje zaveze, da bodo vključene v njihove programe za stabilnost ali konvergenčne programe in nacionalne programe reform. Posebne zaveze in ukrepi za leto 2011 v portugalskem nacionalnem programu reform niso izrecno določeni, vendar se pričakuje, da bodo predloženi Evropskemu svetu.

[1] Za leto 2011 ohranjene s Sklepom Sveta 2011/308/EU z dne 19. maja 2011 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (UL L 138, 26.5.2011, str. 56).

(6) Portugalska vlada je 23. marca 2011 nacionalnemu parlamentu predložila program za stabilnost za obdobje 2011–2014, ta pa ga je zavrnil. Portugalska vlada je 19. aprila 2011 predložila nacionalni program reform. Predlagani makroekonomski in fiskalni scenariji ter priporočila za politiko so bili prevzeti v memorandumu o soglasju, ki je bil podpisan 17. maja 2011.

(7) Svet je 17. maja 2011 sprejel Izvedbeni sklep 2011/344/EU, s katerim je v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo [1] Portugalski zagotovil srednjeročno finančno pomoč za triletno obdobje, torej od leta 2011 do leta 2014. Priloženi memorandum o soglasju, ki je bil podpisan isti dan, ter poznejša dopolnila določajo pogoje ekonomske politike, na podlagi katerih se izplača finančna pomoč.

(8) BDP Portugalske je leta 2010 rasel po stopnji 1,3 %. Ob močni rasti izvoza gre to pozitivno rast pripisati tudi izjemnim dejavnikom, ki so spodbudili zasebno potrošnjo. Gibanja cen in stroškov jasno niso bila zadostna, da bi se konkurenčnost povečevala na dovolj hitri stopnji, da bi lahko izravnala svoj primanjkljaj tekočega računa, ki je leta 2010 znašal 10 % BDP. Šibkost celotnega gospodarstva in nagla rast brezposelnosti (11,2 % ob koncu leta 2010), sta povzročila velik javni primanjkljaj, ki je glede na leto 2008, ko je znašal 3,5 % BDP, v letu 2009 presegel 10 % ter leta 2010 9 % BDP. Neugodni razvoj dogodkov na področju javnih financ v povezavi s slabimi obeti glede gospodarske rasti so nedavno povzročili znižanje zaupanja glede ter povečane pritiske na trgih državnih obveznic, kar je povečalo zaskrbljenost glede vzdržnosti javnih financ Portugalske. Zaradi vedno nižjih ocen bonitetnih agencij portugalskim obveznicam se država ni mogla več refinancirati z obrestmi, ki bi bile združljive z dolgoročno fiskalno vzdržnostjo. Obenem je trg bančnemu sektorju, ki je močno odvisen od zunanjega financiranja, zlasti v euroobmočju, zagotavljal vedno manj sredstev.

(9) Portugalska se je zavezala, da bo izvajala program gospodarskega in finančnega prilagajanja z namenom ponovno vzpostaviti zaupanje v njen državni dolg in bančni sektor ter spodbuditi rast in zaposlovanje. Program določa izčrpne ukrepe na treh področjih: (i) strategijo za kredibilno in uravnoteženo fiskalno konsolidacijo, podprto s strukturnimi fiskalnimi ukrepi in boljšim fiskalnim nadzorom; (ii) temeljite strukturne reforme s takojšnimi učinki, vključno na trgu dela in proizvodnem trgu; ter (iii) prizadevanje za zaščito finančnega sektorja pred neurejenim zmanjšanjem finančnega vzvoda prek tržnih mehanizmov, podprtih s kreditnimi linijami.

(10) Komisija je ocenila nacionalni program reform. Glede na to, da je treba okrepiti splošno gospodarsko upravljanje EU z vključitvijo EU v prihodnje nacionalne odločitve, Komisija pri tem ni upoštevala le njegovega pomena za vzdržno fiskalno in socialno-ekonomsko politiko na Portugalskem, ampak tudi njegovo skladnost s pravili in smernicami EU. Komisija ob tem poudarja, da je treba za dosego skladnosti z Izvedbenim sklepom 2011/344/EU nujno izvesti načrtovane ukrepe –

PRIPOROČA, da Portugalska:

izvede ukrepe iz Izvedbenega sklepa 2011/344/EU, ki so podrobneje določeni v memorandumu o soglasju z dne 17. maja 2011 in njegovih poznejših dopolnilih.

V Bruslju, 12. julija 2011

Za Svet

Predsednik

J. VINCENT-ROSTOWSKI

[1] UL L 118, 12.5.2010, str. 1.